

Over Katharen, Katholieken en Korona.

Midden mei, 2021. We vertrekken weer naar Nederland in ons campertje, na twee mooie maanden in de Provence te hebben doorgebracht.

We zijn sinds pakweg zes maanden geïnteresseerd in, en geïntrigeerd door, wat we lezen over de gnostiek en de laatste vertegenwoordigers ervan in Zuid-Frankrijk, de zogenaamde Katharen. Reden waarom we niet rechtstreeks naar Nederland rijden maar een ommetje maken richting de Pyreneeën. Vervolgens zal het via de Dordogne naar Nederland gaan. We denken dat de reis een week of twee zal duren.

Na onze eerste overnachting in Lagrasse, in het departement van de Aude, stoppen we onderweg voor een wandeling in een prachtig dorpje, Villerouge Termenès, waar de laatste Kathaar, een zekere Guilhem Bélibaste, volgens de overlevering levend werd verbrand in het jaar 1321. Op een bordje bij het plaatselijke museum lees ik, in 2021, 700 jaar later, dat hij was veroordeeld als herdermoordenaar. Als misdadiger dus, van inquisitie en geloofsvervolging geen woord. Maar die beschuldiging van moordenaar kan net zo goed een valse aantijging zijn geweest, het was een tijd waarin, naar beweerd, je in die regio, als "goed" christen, soms alleen met zekerheid aan de brandstapel kon ontsnappen als je een Kathaar aan de Inquisitie wist uit te leveren.

Onze reis loopt niet zoals verwacht. De regen dient zich eerder aan dan voorspeld was en we besluiten ons bezoek aan Montségur maar te bewaren voor een volgende reis. Na een overnachting op de boerderij van vrienden in de Ariège, gaan we richting Nederland.

Onverwacht komen we de Katharen nogmaals tegen op ons pad. In Casseneuveil staat een bordje waarop wordt vermeld dat het stadje ooit is afgebrand door kruisvaarders, tijdens de zogenaamde "Croisade Albigoise", die op last van kerk en koning ten strijde waren getrokken tegen de Katharen. Ik lees dat "Casseneuveil était infesté par les Kathares", zoals je zou zeggen dat een huis is vergeven van de kakkerlakken. En ik vraag me af, of die extreem negatieve houding, waarmee de andersdenkende wordt weggehoond, iets typisch menselijks is. Of vind je het toch niet automatisch in elk mensenhart? En weer loop ik te mijmeren over een onderwerp dat me al zo lang bezighoudt: Het hebben van een oordeel over iets waar je, als puntje bij paaltje komt, niets over weet, behalve van horen zeggen. Ongefundeerde praatjes zijn een grote leverancier van op drijfzand gebouwde inzichten waarmee een ieder lukraak be- en veroordeeld.

De Katharen en de verbitterde strijd ertegen door katholieke kerk, wereldlijke macht en inquisitie, wie weet er werkelijk iets zinnigs over te zeggen, iets dat hij kan staven met eigen onderzoek, met een persoonlijke en grondige duik in de geschiedenis? Immers, je kunt niet leren zwemmen uit een boekje, je moet zelf het water in. In de geschiedenis duiken, dwz door anderen geschreven teksten lezen, mag dan niet een onaanvechtbare persoonlijke ervaring zijn als een duik in het water, een grondig en vergelijkend brononderzoek, gekoppeld aan wat intelligente logica, is niet zomaar met één handbeweging van tafel te veegen. Trivium, Quadrivium en Drogredenen, hoe betreurenswaardig dat die begrippen angstvallig uit het moderne onderwijs worden geweerd.

Op mijn tiende jaar was ik een gelovig jongentje, gereformeerd van huis uit. Ik was volgzaam en gehoorzaam en de beginselen van het christelijk geloof waren er bij mij ingegaan als gesneden koek. Waarom zou ik twijfelen aan wat voor iedereen zo klaar als een klontje leek te zijn? Maar beetje bij beetje moet toch de worm van twijfel bij me naar binnen geslopen zijn, want omstreeks mijn twintigste verjaardag, luisterend naar de zoveelste donderpreek, bedacht ik plots, me richtend op de dominee: "Hoor je eigenlijk zelf wel wat je staat uit te kramen? Het slaat allemaal nergens op! Zondeval, verlossing, de hele verzoeningsleer, man! het zijn allemaal menselijke bedenksels. De kerk schrijft de bijbel en roept vervolgens uit dat ze gelijk heeft, want het staat geschreven in de bijbel! Maar dat is een verachtelijke cirkelredenering!"

En zo werd de gesneden koek van mijn jonge jaren weer uitgekotst als onverteerbare kletskoek.

Hoe m'n interesse voor de geschiedenis van de Katharen is ontstaan, ik kan het me niet allemaal precies meer herinneren. Het audioboek van John Lamb Lash, "Not in his image" was niet de eerste aanzet maar heeft wel een belangrijke rol gespeeld. Dat boek kwam ik tegen tijdens mijn zoveelste poging een verklaring te vinden voor de onbegrijpelijk genocide van de inheemse bevolking van Amerika, gepleegd door de zichzelf christen noemende Europeanen.

Ik was de termen Gnose en Gnostiek al wel regelmatig tegengekomen, maar had er nooit een touw aan vast kunnen knopen. Gnose betekend kennis in het Grieks, las ik in het woordenboek, maar met die vertaling was ik

nooit een stap verder gekomen. De tekst van John Lash was een verhelderend licht en zette me op het spoor van de vroege Gnostici en de late Katharen.

Ik beschouw het, zo niet als een wonder, dan toch op z'n minst als een opmerkelijke samenloop van omstandigheden, dat juist, in deze waanzinnige COVID tijd, de gnostiek als spiritueel voedsel op ons pad is gekomen en ons wellicht kan sterken om zo sereen mogelijk stand te houden in de vloedgolf van misdadige indoctrinatie door politiek en pers, waarmee een door angst verlamd en daardoor hersenloos geworden publiek, wordt overspoeld.

Angst. Het fundament waarop de knechting van de mens berust. Is het duidelijker geweest dan in de laatste twaalf maanden? Maar velen zien het niet en willen het niet zien want, wordt me gezegd, vaak zelfs agressief toegesnauwd, als ik anderen vertel hoe ik het allemaal zie: "Zo denken als jij, daar wordt ik angstig van"

Maar dat is de wereld op zijn kop! Want die angst, daar zitten ze juist tot over hun oren zelf in. Daarom gaan velen juichend naar het vaccinatiebureau waar de verlossing wacht in de vorm van een in mijn ogen zeer verdacht spuitje.

Want waar komt dat spuitje vandaan? Van juist diegenen die in eerste instantie op de proppen kwamen met een dodelijke epidemische ziekte. Zo dodelijk, dat je getest moet worden om te weten of je het hebt. Met een test die vooral kan aantonen dat 99% van de besmette mensen helemaal geen ziekte symptomen hebben. Spuitje verstrekt door juist diegenen die er miljarden aan verdienen. Spuitje verstrekt door juist diegenen die er openlijk voor uit komen, dat er een paar miljard mensen teveel zijn op deze aarde. Spuitje verstrekt door zelf

uitgeroepen specialisten waarvan men zich kan afvragen, hoe oprecht hun wens is om onbekenden te genezen in allerlei verre landen.

Korona. Het zaakje stinkt aan alle kanten, ALLES is onzin. ALLES ruikt naar machtswellust, rond het hele covid-19 gedoe hangt precies dezelve stank als er ooit hing rond de vervolging van de Katharen door de zichzelf als aardse vertegenwoordiger van God uitgeroepen katholieke kerk

De Liefde vinden door het herinneren van jezelf, dat is de essentieële boodschap van de gnostiek. Wat was en is de boodschap van de zich christelijk noemende kerk? Hel en eeuwige verdoemenis voor de door en door verrotte mens die alleen een sprankje hoop vermag te vinden in het zich vastklampen aan de pauselijke jurk.

Die christelijke kerk lijkt op sterven na dood te zijn, vandaag de dag. En de mens, die toch blijkbaar altijd ergens buiten zichzelf naar troost en hoop blijft lopen zoeken, heeft pastoor en dominee ingeruild voor de televisie in het algemeen, de voorlezer van het NOS-journaal in het bijzonder. In plaats van nu eindelijk eens in z'n eigen hartje te gaan zoeken en bij zichzelf te rade te gaan.

Mijn partner en ik vinden het opmerkelijk dat juist nu, tijdens het COVID-19 gerommel, de gnostiek en de Katharen op ons pad zijn gekomen. In een groter verband is het eigenlijk net zo opmerkelijk, dat in deze tijd van planetaire propaganda, de gehele mensheid ook de kans wordt geboden om, ieder voor zichzelf, op zoek te gaan naar een kloppende uitleg van wat er zoal gebeurt. In een tijd waarin kennis voor het oprapen ligt op Internet, is de spreuk "Wie zoekt zal vinden" nog nooit zo

actueel geweest.

Efficiënt zoeken naar waarheid gaat gepaard met logisch en intuïtief nadenken. En vooral: met zelfvertrouwen en moed zelf te **durven** nadenken. Want, je een eigen mening vormen, daar is lef voor nodig. Voor je het weet ben je het doelwit van de minder moedigen met hun eeuwige gezeur van: “Wie denk je wel dat je bent? Denk je dat je het beter weet dan al die wetenschappers, professoren en doktoren?”

Al je moedige en weloverwogen argumenten, al zijn ze nog zo goed gestaafd, ze worden onherroepelijk beantwoord, niet met tegen-argumenten, maar met allerlei beschuldigingen, als blijkt dat je niet zo gemakkelijk bent om te praten. Complotdenker, wappie, anti-vaxxer: de vrijheid van meningsuiting is, in onze moderne tijd van vrijheid en democratie, nog net zo'n loze kreet als in de tijd van de verketterde Katharen.

Tot slot een paar bronnen:

Bram Moerland Gnosis en Gnostiek
 De Katharen
 Het Evangelie van Thomas

John Lamb Lash Not in His Image

Alan Watts Gelukkiger dan je denkt

Met dank voor uw aandacht!

Jan Spreen